

Prielinksniai ir polinksniai. Linksniai su prielinksniais, jų sintaksinės funkcijos. Taisyklingas prielinksninių konstrukcijų vartojimas

Pažymėk teisingus teiginius apie prielinksnius.

- ☐ Prielinksniai sakinyje atskirai jokiais reikšminėmis sakinio dalimis neina.
- ☐ Prielinksnis yra nekaitoma nesavarankiška kalbos dalis, rodanti linksniuojamųjų žodžių ryšį su kitais žodžiais.
- ☐ Kai kurie žodžiai gali būti irrieveksmiai, ir prielinksniai.
- ☐ Prielinksniai sakinyje dažniausiai eina papildiniu arba aplinkybe.
- ☐ Prielinksniai dažniausiai vartojami su trimis linksniais: kilmininku, galininku, įnagininku.

Prisimink, kas yra polinksnis ir kaip jis vartojamas. Pažymėk eilutes, kuriose polinksniai pavartoti taisyklingai.

- ☐ Draugystės dėlei buvo surengtos komandų varžybos.
- ☐ Nepalūžau tik dėka savo užsispyrimo.
- ☐ Tik atsakingų ir rūpestingų gydytojų dėka likau gyvas ir sveikas.
- ☐ Berniukas išsigandęs žvilgtelėjo atviro šulinio link.
- ☐ Geros sveikatos dėka jis pasiekė aukštų rezultatų sporte.

Ar tinkamai sakinyje pavartotas prielinksnis **ant**? Jei taisyklingai, langelyje įrašyk T, jei netaisyklingai – N.

Jis nuėjo ant artimiausios autobusų stotelės ☐. Užlipus ant skardžio atsiveria jūros platybės ☐. Katė jaukiai susirangė ant mano kelių ☐. Prieš vasarą mano mama visada sėdi ant dietos ☐. Ant pečių jis vilko sunkią naštą ☐. Nevyko pamokos, nes mokytoja ilgai buvo ant biuletenio ☐. Padėk loterijos bilietą ant lentynos ☐. Tetai skauda kojas, nes ji kasdien avi batelius ant aukštų kulnų ☐. Statines sukrovė ant laivo denio ☐. Litus ant eurų buvo galima išsikeisti kiekviename banke ☐. Mano brolis labai gabus ant matematikos ☐. Karalius buvo labai godus ant turtų ☐. Svajoju išmokti groti ant gitaros ☐. Mano tėtis dirba ant sunkvežimio ☐. Valgykloje neužteko pinigų ant bandelės ☐. Stovykloje pramiegojome ir pavėlavome ant pusryčių ☐. Projektinį darbą atlikite ant pirmadienio ☐. Kad nepažintų, ant galvos užsimaukšlino kepurę ☐. Kontrolinį aptarsime ant galo ☐.

Ar sakinyje tinkamai pavartoti prielinksniai *į, pas*? Jei taisyklingai, į langelį įrašyk T, jei netaisyklingai – N.

Choro repeticijas aš lankiau tris kartus į savaitę ☐. Karolis aklai įsimylėjo į Karoliną ☐. Tėvai daro didžiausią įtaką į vaikų auklėjimą ☐. Kelionė į kalnus buvo įspūdinga ☐. Nesveikas gyvenimo būdas visada atsiliepia į sveikatą ☐. Daug dėmesio vadovybė skiria į darbuotojų laisvalaikį ☐. Mano vardo diena būna du kartus į metus ☐. Mano močiutė visą gyvenimą tikėjo į Dievą ☐. Pakeliui pas draugą užsukau į parduotuvę ☐. Užsik rytoj, nes dabar pas mane visai nėra laiko ☐. Paklausiau sekretorės, ar direktorius pas save ☐. Vasarą pas mus atvažiuoja svečių iš užsienio ☐. Tik šiandien sužinojau, kad pas tave atsitiko nelaimė ☐. Tučtuojau atsiprašyk pas mamą ☐. Susirgęs visada kreipiuosi pas gydytoją ☐. Jei nesuprantu, klausiu pas mokytoją ☐. Noriu pas tave paprašyti paslaugos ☐.

Ar tinkamai sakinyje pavartoti prielinksniai *prieš* arba *už*? Jei taisyklingai – įrašyk langelyje T, jei netaisyklingai – N.

Už savo negražų poelgį atsiprašiau prieš visą klasę (draugų akivaizdoje) ☐. Prezidentė turi jaustis atsakinga prieš tautą ☐. Vagys nusikalto prieš visuomenę ☐. Prieš valgį būtina plauti rankas ☐. Jis mėgsta pasigirti prieš paneles ir pademonstruoti jėgą prieš vaikus ☐. Daugiau nepajėgiau priešintis prieš jo įkalbinėjimus ☐. Prieš šventes parduotuvėse padaugėja pirkėjų ☐. Tėvai privalo jausti pareigą prieš vaikus ☐. Lietuvos rinktinė žaidė prieš estus ir laimėjo ☐. Ar turi vaistų prieš gripą ☐? Kai susižeidi, būtina pasiskiepyti prieš stabligę ☐. Už vairo sėdėjo mano dėdė ☐. Visus pakviečiau sėstis už stalo ☐. Už griovio plytėjo pieva ☐. Aš labai džiaugiuosi už savo klasės draugus ☐. Ji labai įsižeidė už tokius žodžius ☐. Nesuprantu, už ką tu man dėkoji ☐. Arvydas Sabonis žaidė už Lietuvos komandą ☐. Per Europos čempionatą visi sirgome už Lietuvos komandą ☐. Rimas atstovavo už visą mokyklą ☐.